

SINTEZA
obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor
(structurată pe articole sau puncte din proiect)
la proiectul Hotărârii Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei
„Pentru modificarea Regulamentului privind activitatea unităților de schimb valutar”
(în continuare - proiectul HCE)

Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare și coordonare	Participantul la avizare (expertizare)/ consultare publică	Nr. obiecției/ propunerii/ recomandării	Conținutul obiecției/ propunerii/recomandării	Argumentarea autorului proiectului
I. Obiecții și propuneri de ordin general				
Regulamentul privind activitatea unităților de schimb valutar	Serviciul Fiscal de Stat	1	Pe tot parcursul textului Regulamentului, propunem cuvintele „ <i>mașină de casă și de control</i> ” să fie substituite cu cuvintele „ <i>echipament de casă și de control</i> ”, la forma gramaticală corespunzătoare, pentru a fi adus în concordanță cu Hotărârea Guvernului cu privire la aplicarea echipamentelor de casă și de control la efectuarea decontărilor nr. 141/2019.	<u>Nu se acceptă</u> Actualmente, Legea nr.62/2008 privind reglementarea valutară prevede că pentru desfășurarea activității de schimb valutar, casa de schimb valutar, filiala acesteia sau punctul de schimb valutar al hotelului urmează să dispună de mașină de casă și control și nu de echipamente de casă și control. Astfel, modificările propuse de Serviciul Fiscal de Stat și Ministerul Finanțelor vor putea fi operate numai urmare modificării Legii nr.62/2008. Actualmente, în cadrul BNM se definitivează proiectul de lege de modificare a Legii nr.62/2008 care va prevedea modificările respective și care va fi supus consultării publice.
	Ministerul Finanțelor	2	În același timp, propunem substituirea, pe tot parcursul textului Regulamentului, a abrevierii "MCC" cu abrevierea „ECC”.	
	Serviciul Fiscal de Stat	3	Propunem substituirea, pe tot parcursul textului Regulamentului, a cuvintelor „ <i>organ fiscal</i> ” cu cuvintele „ <i>Serviciul Fiscal de Stat</i> ”, la forma gramaticală corespunzătoare.	<u>Se acceptă</u>
	Ministerul Finanțelor	4		
II. Obiecții și propuneri la articolele /punctele la proiect				
proiectul Hotărârii Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei „Pentru modificarea Regulamentului privind activitatea unităților de schimb valutar”	Ministerul Justiției	5	Denumirea proiectului se va completa cu textul „,aprobata prin Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.335/2016”, pentru a asigura conformitatea cu art.42 alin.(4) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.	<u>Se acceptă</u>

2) Punctul 42: a) textul dintre paranteze se completează cu textul „(, cu utilizarea sistemelor informatice proprii)”; b) se completează cu o propoziție nouă cu următorul cuprins „Modul de ținere a formularelor rapoartelor și registrelor indicate la punctul 42 lit.b) – f), pe suport hârtie și/sau în formă electronică, se stabilește de unitatea de schimb valutar prin reglementările sale interne.”.	Ministerul Justiției	6	La pct.1 subpct.2) modificarea de la lit.a) nu este clară (a se revedea punctuația folosită). Totodată, recomandăm indicarea după care cuvinte se completează cu textul propus.	<u>Se acceptă</u>
	Ministerul Justiției	7	La pct.1 subpct.2) lit. b), completarea propusă este un alineat, care se va amplasa după lit. g), dar nu o propoziție (a se vedea art.52 alin.(3) din Legea nr.100/2017). Astfel, dispoziția de modificare de la lit. b) se va formula după cum urmează: „se completează cu un alineat cu următorul cuprins:”.	<u>Se acceptă</u>
3) La punctul 43, textul „aceasta asigură respectarea legislației privind semnătura electronică și documentul electronic” se substituie cu textul „aceasta asigură ca formularele în cauză să poată fi accesate în orice moment, în funcție de necesitățile unității de schimb valutar sau la cererea organelor de control valutar. Prevederile pct.29 subpct.2) se aplică în mod corespunzător asupra formularelor la care se face referire în prezentul punct.”.	Asociația Băncilor din Moldova	8	Propunerea de la pct.1 subpct.3) privind modificarea pct.43 din Regulament nu este argumentată juridic, iar textul substituit nu aduce o îmbunătățire valorică redacției actuale a pct.43, or, conform redacției în vigoare a pct.43 unitățile de schimb valutar utilizează formularele rapoartelor și registrelor indicate la pct.42 lit.b) – f) în formă electronică, cu respectarea legislației privind semnătura electronică și documentul electronic, ceea ce înseamnă că unitățile de schimb valutar elaborează formularele rapoartelor și registrelor ca documente electronice semnate cu semnătură electronică, putând fi accesate/tipărite oricând, la necesitatea unității de schimb valutar sau a organului de control. Prin urmare, atâta timp cât textul propus spre modificare nu urmărește o ajustare a pct.43 din Regulament la alte norme legale sau o îmbunătățire a scopului acestei norme, <i>modificarea propusă este inoportună.</i>	<u>Comentarii</u> Modificările care se propun la pct.43 trebuie examinate în corelare cu modificările la pct.42, care prevăd posibilitatea dispunerii de formulare în formă electronică, cu utilizarea sistemelor informatice proprii. De asemenea, proiectul HCE prevede că unitatea de schimb valutar stabilește modul de ținere a formularelor (pe suport hârtie sau în formă electronică în reglementările sale interne. Astfel, este lăsată la discreția unității de schimb valutar de a aplica prevederile legislației privind semnătura electronică și documentul electronic. De notat că Legea nr.91/2014 privind semnătura electronică și documentul electronic (cum ar fi, art.5 alin.(2), art.13 alin.(1)) a stabilit că pentru a avea aceeași valoare juridică ca și semnătura olografă, trebuie să fie utilizată semnătura electronică avansată calificată pentru semnarea documentelor electronice. În acest sens, ținând cont de scopul formularelor registrelor și rapoartelor în formă electronică pe care le întocmesc unitățile de schimb valutar (înregistrarea operațiunilor de schimb valutar efectuate în numerar cu persoane fizice), s-a considerat oportun de a revizui pct.43, în vederea simplificării cerințelor aferente formularelor în cauză și de a-l aduce în concordanță cu prevederile

				Legii contabilității și raportării financiare nr.287/2017 (art.17 alin.(2), art.15 alin.(4)). Totodată, modificarea propusă la pct.43 nu limitează dreptul băncilor licențiate de a utiliza semnătura electronică avansată calificată pentru semnarea formularelor registrelor și rapoartelor în formă electronică conform cerințelor legislației privind semnătura electronică și documentul electronic.
4) Regulamentul se completează cu un punctul 43 ¹ cu următorul cuprins: „43 ¹ . Modalitatea de identificare a persoanelor care inițiază, dispune și/sau aprobă introducerea informației în formularele rapoartelor și registrelor utilizate în formă electronică se stabilește de unitatea de schimb valutar prin reglementările sale interne. Dacă în cadrul controlului pe teren organul de control solicită prezentarea pe suport hârtie a formularelor menționate, acestea se imprimă și se semnează de către persoana împuternicită (lucrătorul) a unității de schimb valutar.”.	Asociația Băncilor din Moldova	9	Cu referire la pct.1 subpct.4) privind completarea Regulamentului nr.335/2016 cu pct. 43¹, este de menționat că propunerea din ultima frază a punctului ca formularele să fie semnate de persoana împuternicită (lucrătorul) a unității de schimb valutar nu respectă reglementările pct.5, 23 din Regulamentul nr.335/2016, precum și pct.6 și 7 din Regulamentul nr.304/2016 privind licențierea, controlul și sancționarea unităților de schimb valutar. În acest sens, notăm că potrivit prevederilor punctelor menționate a celor 2 regulamente, orice document prezentat de unitatea de schimb valutar organelor de control se semnează de către administratorul casei de schimb valutar sau de către persoana împuternicită de acesta. Potrivit redacției propuse a punctului 43¹, formularele urmează a fi semnate de persoana împuternicită (lucrătorul) a unității de schimb valutar, autorul înțelegând prin persoana împuternicită - lucrătorul unității de schimb valutar, or în numele unității de schimb valutar pot fi întreprinse acțiuni care angajează în mod legal unitatea de schimb valutar doar administratorul unității de schimb valutar sau persoana împuternicită de acesta, <i>acesta putând fi nu neapărat lucrătorul unității de schimb valutar.</i> Potrivit art.3 alin.(1) lit.c) și d) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, la elaborarea unui act normativ trebuie să se respecte principiile echilibrului între reglementările concurente, oportunitatea, coerența, consecutivitatea, stabilitatea și predictibilitatea normelor juridice. Respectiv, propunem sintagma „persoana împuternicită (lucrătorul) a unității de schimb valutar” să fie substituită cu sintagma “<i>administratorul unității de schimb valutar sau persoana împuternicită de acesta</i>”.	<u>Nu se acceptă</u> Regulamentul nr.335/2016 și Regulamentul nr.304/2016 stabilesc reguli diferite de semnare a documentelor de către unitatea de schimb valutar în funcție de scopul acestor documente. Astfel, conform Regulamentului nr.335/2016 și Regulamentului nr.304/2016, dreptul de semnare (certificare) a documentelor întocmite în vederea solicitării licenței/copiei de pe licență/ copiei de pe copia autorizată de pe licență și a dispozițiilor privind cursurile respective și dispozițiilor privind comisioanele aplicate îl au exclusiv <u>administratorii</u> unităților de schimb valutar <u>sau persoanele lor împuternicite</u>. În privința registrelor și rapoartelor menționate în anexele nr.3-4, nr.7-8 din Regulamentul nr.335/2016, acestea se completează de către lucrătorul unității de schimb valutar care efectuează nemijlocit operațiuni de schimb valutar și este logic ca aceste documente să fie semnate de către <u>lucrătorul în cauză</u>. În cadrul controlului pe teren, reprezentanții organului de control interacționează nemijlocit cu lucrătorul unității de schimb valutar (care este și persoana împuternicită a unității de schimb valutar să efectueze schimbul valutar), care va imprima și, respectiv, va semna formularele documentelor imprimate pe suport hârtie.
	Ministerul Justiției	10	La pct.1 subpct.4) din proiectul HCE se va exclude cuvântul „Regulamentul”, deoarece norma dată derivă din dispoziția propriu-zisă aferentă modificării Regulamentului prenotat.	<u>Se acceptă</u>

5) Anexa nr.3: a) formularul „Registrul operațiunilor de cumpărare a valutei străine”: (i) partea introductivă: textul „_____” (lucrătorul unității de schimb valutar care completează registrul) se exclude; după textul „MCC” se completează cu textul „aparaturii de schimb valutar”; (ii) tabelul, după textul „bonul de casă/bonul de schimb valutar”, la orice formă gramaticală, se completează cu textul „/documentul fiscal”, la forma gramaticală respectivă; b) Modul de completare a Registrului operațiunilor de cumpărare a valutei străine: punctul 3 se completează cu o propoziție nouă cu următorul cuprins „În cazul aparatului de schimb valutar se indică adresa unde este instalat acesta.”; punctul 5, după textul „MCC” se completează cu textul „aparaturii de schimb valutar”, iar după textul „mașinii de casă și control” se completează cu textul „/aparaturii de schimb valutar”; punctul 6 se abrogă;	Serviciul Fiscal de Stat	11	În anexa nr.3 „Registrul operațiunilor de cumpărare a valutei străine” se propune completarea tabelului cu o coloniță nouă cu nr.9 ¹ „0,1% plata suplimentară în Fondul de susținere a populației”. Modul de completare a „Registrului operațiunilor de cumpărare a valutei străine” se completează cu un punct nou: "18 ¹ . Coloana 9 ¹ "0,1% plata suplimentară în Fondul de susținere a populației, reprezintă suma achitată <u>la cumpărarea de către persoanele fizice</u> a valutei străine în numerar și a cecurilor de călătorie în valută străină contra mijloace bănești în numerar la casele de schimb valutar și la băncile licențiate care desfășoară activitate de schimb valutar în numerar cu persoane fizice, inclusiv prin intermediul aparatelor de schimb valutar.	Nu se acceptă Regulamentul nr.335/2016 reglementează <u>activitatea unității de schimb valutar în raport cu persoanele fizice și nu invers</u>. Astfel, la cumpărarea de către o persoană fizică a valutei străine, unitatea de schimb valutar <u>face o operațiune de vânzare a valutei străine, urmând a înregistra operațiunea în cauză în Registrul operațiunilor de vânzare a valutei străine, prevăzut în anexa nr.4 din Regulamentul 335/2016</u>. În registrul menționat, în coloana 4 ”Suma plății obligatorii” se indică suma în lei moldovenești a plății obligatorii care se percepe conform Legii Fondului de susținere a populației nr.827/2000 (conform pct.10 din Modul de completare a registrului în cauză). Totodată, suma plății obligatorii încasată conform prevederilor Legii Fondului de susținere a populației nr.827/2000 se reflectă și în Raportul privind operațiunile efectuate, întocmit zilnic (coloana 4, rândul “Suma plății obligatorii”). Modificările operate la Legea Fondului de susținere a populației nr.827/2000 prin Legea nr.60/2020 nu modifică norma referitoare la încasarea plății obligatorii la cumpărarea de către persoanele fizice a valutei străine (respectiv, vânzarea de către unitatea de schimb valutar).
	Ministerul Finanțelor	12	Propunerea vizată este în contextul modificărilor operate la Legea Fondului de susținere a populației nr.827/2000, prin Legea privind instituirea unor măsuri de susținere a activității de întreprinzător și modificarea unor acte normative nr.60/2020, în vigoare de la 01 iulie 2020.	
	Ministerul Justiției	13	La pct.1 subpct.5) lit.a) lit.(ii), semnalăm că, în tabelul de la anexa nr.3 nu se utilizează cuvintele „bonul de schimb valutar”. Prin urmare, se va revedea modificarea propusă.	
	Ministerul Justiției	14	La pct.1 subpct.5) lit.a) se va exclude numerotarea dispozițiilor cu cifre romane mici, luate între paranteze, care nu se aplică actelor normative subordonate legii (a se vedea art. 52 din Legea nr.100/2017). Propunerea dată este valabilă și pentru subpct.6) lit. a).	
				Comentarii Modificarea prin care a fost introdus textul „bonul de schimb valutar” a fost operată prin pct.2 subpct.30) din HCE al BNM nr.235/2019, înregistrată la Ministerul Justiției al RM sub nr.1489 la 24.09.2019 (a se vedea Monitorul Oficial nr.302, 2019, art.1667) (în vigoare la 30.10.2019). Se acceptă

punctele 17 și 18, după textul „bonul de casă/bonul de schimb valutar” se completează cu textul „/documentul fiscal”, iar după textul „bonului de casă/bonului de schimb valutar” se completează cu textul „/documentului fiscal”; punctul 21, după cuvântul ”Registrul” se completează cu textul „pe suport hârtie”.	Ministerul Justiției	15	La pct.1 subpct.5) lit. b), aferent modificării pct. 17 și 18 din Modul de completare a Registrului operațiunilor de cumpărare a valutei străine, remarcăm că textul „bonul de casă/ bonul de schimb valutar” se utilizează și în pct. 16.	<u>Se acceptă</u>
8) În anexa nr.8: a) în partea introductivă, textul ” _____” (lucrătorul unității de schimb valutar care completează registrul) se exclude;	Ministerul Justiției	16	La pct.1 subpct.8) lit. a) se va dispune excluderea din anexa nr.8 a textului ” _____” (lucrătorul unității de schimb valutar care completează raportul).	<u>Se acceptă</u>
2. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data de _____ 2020.	Ministerul Justiției	17	La redactarea pct.2 se va ține cont de art.56 alin.(1) din Legea nr.100/2017, ce prevede că <i>actele normative intră în vigoare peste o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova sau la data indicată în textul actului normativ, care nu poate fi anterioară datei publicării.</i>	<u>Se acceptă</u>
			<u>Nu au avut obiecții și propuneri:</u> Băncile: 1. BC „Fincombank” SA 2. BC „Victoriabank” SA 3. BC „Eurocreditbank” SA 4. BC „Moldindconbank” SA 5. BC „MoldovaAgroindbank” SA 6. BC „Procreditbank” SA 7. Banca Comercială Română Chișinău SA Hoteluri: Hotel „Dacia” SRL	<u>Nu au prezentat avize:</u> 1. BC „Eximbank” SA 2. BC „Mobiasbanca” SA 3. BC „Comerțbank” SA 4. BC „Energbank” SA <u>Expertizele efectuate de către autorități:</u> Ministerul Finanțelor a menționat că potrivit art.34 alin.(5) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, expertiza financiară este obligatorie doar pentru proiectele care au impact asupra bugetului public. Ministerul Economiei și Infrastructurii a specificat că nu este necesară expertiza economică, întrucât proiectul HCE inserează norme cu caracter tehnic care nu stabilesc drepturi și obligații cu caracter general.